

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Міжнародна торгівля
(вибірковий)

Спеціальність	D3 «Менеджмент»
Освітня програма	Менеджмент
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень

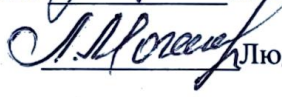
Розробник: Світлана ТУРЧІНА, к.е.н., доцент, доцент
кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

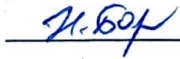
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової	протокол від <u>10.06.2025 № 15</u>
	Завідувач кафедри Альвіна ОРСУХОВА

Погоджено:

Гарант освітньої програми Наталія СТОЯНЕЦЬ

Декан факультету ЕіМ,
де реалізується освітня програма Світлана ЛУКАШ

Рецензія на робочу програму (подається) надана: Вікторія ТКАЧЕНКО
 Людмила МОГИЛЬНА

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації Надія БАРАНІК

Зареєстровано в електронній базі: дата: 26.06 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Міжнародна торгівля			
2.	Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту / менеджменту імені професора Л.І. Михайлової			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)				
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Освітньо-професійна програма «Менеджмент» / D3 «Менеджмент»			
6.	Рівень НРК	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.			
7.	Семестр та тривалість вивчення	Денна 5 семестр, 18 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) - 60			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	90 /126
		30 / 10	30 / 14	-	
10.	Мова навчання	Українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Турчина Світлана Григорівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 303 е			
11.1	Контактна інформація	stychina68@gmail.com ; ауд. 303 - е			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Міжнародна торгівля» є невід'ємною частиною підготовки фахівців з менеджменту та має важливе значення для формування їх професійної компетентності. Його актуальність зумовлена динамічними процесами розвитку світового господарства та зростаючим значенням участі України в міжнародній економічній взаємодії. У межах курсу особлива увага приділяється аналізу сучасних тенденцій світової торгівлі, вивченню основних форм і механізмів міжнародної торговельної діяльності, особливостям формування міжнародних торговельних відносин, а також розробці стратегій реагування на зміни у сфері міжнародних тарифів і торговельної політики.			
13.	Мета освітнього компонента	Набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок щодо сучасної ролі, закономірностей розвитку, функціонального наповнення та управлінського інструментарію регулювання міжнародних торговельних операцій в умовах глобалізації.			
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на базових знаннях з освітніх компонентів «Макроекономіка» та «Економіка підприємства». 2. Освітній компонент є основою для вивчення освітнього компоненту «Аналіз господарської діяльності».			

		3. Обмеження відсутні.
15.	Політика академічної доброчесності	Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, академічна доброчесність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/pro-universitet/struktura-universitetu/viddil-jakosti-osviti-licenzuvannja-ta-akreditacij/zabezpechennja-jakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/). За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, а саме: – академічне шахрайство (користування телефоном при написанні письмових робіт) призведе до повторної здачі роботи; – списування - від першого попередження до анулювання роботи; а під час екзамену - заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). – плагіат призведе до анулювання роботи.
16.	Ключові слова	Менеджмент, міжнародна торгівля, експорт товарів і послуг, імпорту товарів і послуг, міжнародний агробізнес, напрями розвитку, торговельна політика, світові ринки, Світова організація торгівлі, Європейський Союз.
17.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3791

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Знати основні концепції міжнародної торгівлі, сутність і місце міжнародної торгівлі в міжнародній економічній системі; структуру, специфічні риси міжнародної торгівлі та її вплив на економічний розвиток держави.	Тест множинного вибору
ДРН 2. Розуміти особливості регулювання міжнародної торгівлі на національному та наднаціональному рівнях.	Тест множинного вибору
ДРН 3. Знати особливості єдиної торгової політики ЄС та застосовувати практичні підходи щодо ефективного використання інструментів торгової політики ЄС.	Тест множинного вибору
ДРН 4. Застосовувати практичні підходи щодо виявлення напрямків, форм та методів міжнародної торгівлі на світових галузевих ринках товарів та послуг, в тому числі здатність визначати митну вартість товарів, нараховувати митні платежі.	Розрахунково-аналітичне завдання
ДРН 5. Розуміти сутність та особливості організації міжнародної торгівлі сировинними товарами, готовою продукцією (послугами). Знати специфіку міжнародної торгівлі технологіями.	Тест множинного вибору
ДРН 6. Аналізувати товарну та географічну структуру зовнішньої торгівлі України з метою визначення конкурентних позицій держави.	Розрахунково-аналітичне завдання

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендована література
	Аудиторна робота				Самостійна робота		
	Л к		П.з / семін. з				
	ден.	заочн.	ден.	заочн.	ден.	заочн.	
Тема 1. <i>Поняття міжнародної торгівлі, її структура та специфічні риси</i> 1. Географічна та товарна структура міжнародної торгівлі 2. Основні види ринків та товарів 3. Специфічні риси міжнародної торгівлі	2	2	2	2	6	8	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4; інші джерела: 1-6
Тема 2. <i>Міжнародна торгівля в міжнародній економічній системі та її вплив на економічний розвиток</i> 1. Визначальні чинники сприяння економічному розвитку та міжнародній торгівлі 2. Роль міжнародної торгівлі в економічному зростанні 3. Типи економічного зростання	2	-	2	-	6	8	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4; інші джерела: 1-4
Тема 3. <i>Теорії міжнародної торгівлі</i> 1. Класичні теорії міжнародної торгівлі 2. Характеристика стандартної моделі міжнародної торгівлі 3. Альтернативні концепції міжнародної торгівлі	2	2	2	-	6	8	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4
Тема 4. <i>Національний рівень регулювання міжнародної торгівлі</i> 1. Основні типи торговельної політики 2. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі 3. Види мит 4. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі	2	2	2	-	6	9	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4
Тема 5. <i>Наднаціональний рівень регулювання міжнародної торгівлі</i>	2	-	2	-	6	8	основна: 1-3;

торгівлі 1. Регулювання міжнародної торгівлі в системі СОТ 2. Регулювання міжнародної торгівлі в системі ООН							методичне забезпечення: 1-4; інші джерела: 4-6
Тема 6. Єдина торгова політика ЄС як основа європейської інтеграції 1. Формування і організація єдиної торгової політики 2. Особливості єдиної торгової політики ЄС	2	2	2	-	6	8	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4; інші джерела: 3-5
Тема 7. Основні інструменти торгової політики ЄС 1. Інструменти тарифного регулювання в ЄС 2. Застосування кількісних обмежень у зовнішній торгівлі ЄС 3. Система захисних заходів у торговій політиці ЄС 4. Фінансові методи торгової політики ЄС	2	-	2	2	6	9	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4; інші джерела: 1-6
Тема 8. Форми міжнародної торгівлі: сутність та особливості 1. Форми міжнародної торгівлі щодо предмету торгівлі 2. Форми міжнародної торгівлі щодо способу та організації взаємовідносин між партнерами	2	-	2	2	6	8	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4
Тема 9. Методи здійснення експортно-імпорتنних операцій 1. Торгівля на підставі прямих зв'язків між контрагентами (прямий метод) 2. Торгівля через торговельно-посередницьку ланку (непрямий метод)	2	-	2	2	6	8	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4
Тема 10. Організовані міжнародні товарні ринки 1. Сутність міжнародної біржової торгівлі 2. Види та порядок проведення біржових операцій 3. Характеристика міжнародних товарних аукціонів 4. Міжнародні ярмарки та виставки	2	-	2	2	6	8	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4

Тема 11. <i>Організація міжнародної торгівлі та розвиток світових ринків сировинних товарів</i> 1. Поняття та класифікація сировинних товарів 2. Світова торгівля сировиною: основні експортери та динаміка 3. Особливості організації торгівлі сировиною Місткість світового ринку сировини	2	-	2	-	6	8	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4
Тема 12. <i>Особливості організації міжнародної торгівлі готовою продукцією</i> 1. Особливості світового ринку готової продукції. Класифікація готової продукції. 2. Лізинг як форма торгівлі готовою продукцією. 3. Особливості ціноутворення на ринку готової продукції. 4. Аналіз світових ринків готової продукції (вибірково).	2	-	2	2	6	8	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4
Тема 13. <i>Сучасні особливості міжнародної торгівлі послугами</i> 1. Поняття та класифікація світового ринку послуг 2. Особливості протекціоністської політики при міжнародній торгівлі послугами 3. Міжнародно-правового регулювання ринку послуг. 4. Україна на світовому ринку послуг. Основні тенденції світового ринку послуг на сучасному етапі	2	-	2	-	6	8	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4
Тема 14. <i>Міжнародна торгівля технологіями і об'єктами авторського права</i> 1. Світовий ринок технологій та його структура. 2. Торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. 3. Державне та міждержавне регулювання передачі технологій, його механізми.	2	-	2	-	6	9	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4; інші джерела: 2, 4

Тема 15. <i>Зовнішня торгівля України та економічний розвиток у контексті Цілей сталого розвитку</i> 1. Товарна та географічна структура зовнішньої торгівлі України 2. Чинники впливу на зовнішню торгівлю України 3. Диверсифікація експортного портфелю України як чинник сталого економічного зростання 4. Україна і Світова організація торгівлі (COT)	2	2	2	2	6	11	основна: 1-3; методичне забезпечення: 1-4; інші джерела: 1-6
Всього	30	10	30	14	90	126	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>здобувач самостійно</u>)
ДРН 1. Знати основні концепції міжнародної торгівлі, сутність і місце міжнародної торгівлі в міжнародній економічній системі; структуру, специфічні риси міжнародної торгівлі та її вплив на економічний розвиток держави	Інтерактивні лекції, тематичні дискусії, рішення ситуативних задач. Інтерактивні технології навчання (наприклад) - використання мультимедійних технологій, casestudy (метод аналізу конкретних ситуацій).	Експрес-опитування здобувачів вищої освіти, усне опитування, тестування, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій та ін.
ДРН 2. Розуміти особливості регулювання міжнародної торгівлі на національному та наднаціональному рівнях	Словесні методи: навчальна лекція, бесіда, пояснення, навчальна дискусія. Наочні методи: використання мультимедійних технологій. Практичні методи: ситуаційні вправи, практичні завдання.	Самостійна робота з підручником, з конспектом лекцій в системі Moodle, розв'язання задач, використання навчальних та контролюючих тестів.
ДРН 3. Знати особливості єдиної торгової політики ЄС та застосовувати практичні підходи щодо ефективного використання інструментів торгової політики ЄС	Словесні методи: навчальна лекція, бесіда, пояснення, навчальна дискусія. Наочні методи: використання мультимедійних технологій. Практичні методи: ситуаційні вправи, практичні завдання.	Самостійна робота з підручником, з конспектом лекцій в системі Moodle, розв'язання задач, використання навчальних та контролюючих тестів.
ДРН 4. Застосовувати практичні підходи щодо виявлення напрямків, форм та методів міжнародної торгівлі на світових галузевих ринках товарів та послуг, в тому числі здатність визначати митну вартість товарів, нараховувати митні платежі.	Словесні методи: навчальна лекція, бесіда, пояснення, навчальна дискусія. Наочні методи: використання мультимедійних технологій. Практичні методи: ситуаційні вправи, практичні завдання.	Самостійна робота з підручником, з конспектом лекцій в системі Moodle, розв'язання задач, використання навчальних та контролюючих тестів.

ДРН 5. Розуміти сутність та особливості організації міжнародної торгівлі сировинними товарами, готовою продукцією (послугами). Знати специфіку міжнародної торгівлі технологіями.	Словесні методи: навчальна лекція, бесіда, пояснення, навчальна дискусія. Наочні методи: використання мультимедійних технологій. Практичні методи: ситуаційні вправи, практичні завдання.	Самостійна робота з підручником, з конспектом лекцій в системі Moodle, розв'язання задач, використання навчальних та контролюючих тестів.
ДРН 6. Аналізувати товарну та географічну структуру зовнішньої торгівлі України з метою визначення конкурентних позицій держави.	Словесні методи: навчальна лекція, бесіда, пояснення, навчальна дискусія. Наочні методи: використання мультимедійних технологій. Практичні методи: ситуаційні вправи, практичні завдання.	Самостійна робота з підручником, з конспектом лекцій в системі Moodle, розв'язання задач, використання навчальних та контролюючих тестів.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Презентація	5 балів /5%	Протягом семестру
2	Модуль 1 – тест множинного вибору	25 балів /25 %	За затвердженим графіком
3	Модуль 2 – тест множинного вибору	25 балів /25 %	За затвердженим графіком
4	Тест множинного вибору	15 балів /15 %	За затвердженим графіком
5	Самостійна робота - виконання індивідуального завдання	15 балів /15 %	За затвердженим графіком
6	Виконання розрахунково-аналітичного завдання	15 балів /15 %	На 15 тижні

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<1 балу	1-2 бали	3-4 бали	5 балів
Презентація	Завдання не виконано	Завдання виконано в обсязі до 5 робочих слайдів за навчальними матеріалами, окремі складові (назви елементів, висновки) відсутні	Виконано усі вимоги до завдання, але відсутні власні висновки	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, наведені власні висновки та пропозиції
Тест множинного вибору	<10 балів	10-14 балів	15-20 балів	21-25 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	% - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей

Тест множинного вибору	<10 балів	10-14 балів	15-20 балів	21-25 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Тест множинного вибору	<9 балів	9 – 10 балів	11- 13 балів	14 – 15 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Самостійна робота - виконання розрахункового завдання	<9 балів	9 – 10 балів	11- 13 балів	14 – 15 балів
	Завдання не виконано (методика та відповіді неправильні)	Хід виконання вірний, але наявні суттєві помилки, відповіді, в основному неправильні	Завдання виконано, але існують несуттєві помилки	Завдання повністю виконано. Помилки відсутні
Виконання розрахунково- аналітичного завдання	<9 балів	9 – 10 балів	11- 13 балів	14 – 15 балів
	Не вирішуються основні числові задачі	Вирішувати основні числові задачі, використовуючи відповідні методи	Вирішувати низку числових задач, використовую чи відповідні методи	Вирішувати складні числові проблеми, використовуючи відповідні методи.

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування в Google Forms	На кожному практичному занятті (вступний контроль)
2	Самооцінка знань в програмі Mentimeter	По закінченню кожної теми
3	Виконання завдань за допомогою додатку MicrosoftExcel	Під час виконання практичних завдань
4	Усний зворотній зв'язок від викладача на письмове опитування поточного контролю	На 7 тижні, на 15 тижні
5	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання	Відповідно розкладу практичних занять до кінця 7, 15 тижня
6	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після презентації	Відповідно розкладу практичних занять до кінця 7, 15 тижня

5.3. Шкала оцінювання (підсумкова) – загальноприйнята для університету:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою (при заліку)
90 – 100	зараховано
82-89	
75-81	
69-74	
60-68	
35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники

1. Григорова – Беренда Л.І., Шуба М.В.. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навчальний посібник – 2-ге вид., випр., перероб. і доп. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 136 с.

URL: <https://core.ac.uk/download/576855457.pdf>

2. Кузнецова К.О., Чорний В.В., Ченуша О.С. Міжнародна торгівля: конспект лекцій: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 191 с.

URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/43471/1/MT_KL.pdf

3. Бестужева С.В., Козуб В.О., Проскурніна Н.В. та ін. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник у схемах і таблицях. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 249 с. URL: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27473>

6.1.2 Методичне забезпечення

1. Міжнародна торгівля. Конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузей знань: 07 «Управління та адміністрування», 05 «Соціальні та поведінкові науки», 12 «Інформаційні технології» денної та заочної форми навчання. Турчіна С.Г. Суми, 2024. 68 с

2. Міжнародна торгівля. Методичні вказівки до проведення практичних занять для здобувачів (бакалаврського) рівня вищої освіти галузей знань: 07 «Управління та адміністрування», 05 «Соціальні та поведінкові науки», 12 «Інформаційні технології» денної та заочної форми навчання. Турчіна С.Г. Суми, 2024. 32 с.

3. Міжнародна торгівля. Методичні вказівки до самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузей знань: 07 «Управління та адміністрування», 05 «Соціальні та поведінкові науки», 12 «Інформаційні технології» денної та заочної форми навчання. Турчіна С.Г. Суми, 2024. 42 с.

4. Електронний курс (навчально-методичні матеріали) на основі платформи Moodle. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3791>

6.1.3 Інші джерел

1. Турчіна С.Г., Дашутіна Л.О. Кадрова політика аудиторських підприємств – надавачів послуг суб'єктам ЗЕД. *Бізнес навігатор*: науково-виробничий журнал Міжнародного

університету бізнесу і права. Випуск № 2 (58). 2020. С. 17 – 21.

2. Турчіна С.Г., Азаров В.В. Інтелектуальний капітал та інтелектуальна власність: визначення і особливості розвитку в умовах глобальних трансформацій. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2607>

3. Орлова-Курилова О.В., Сафронська І.М., Турчіна С.Г., Мартин О.М. Адаптивний розвиток маркетингової підсистеми інноваційно орієнтованих підприємств агропродовольчої сфери в контексті глобалізації управління змінами та проектами. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2023. № 3 (15). С. 57 – 63. URL: <http://ujae.org.ua/publications/2023-3/>

4. Турчіна С.Г., Азаров В.В. Методичні підходи до оцінки управління процесами формування та розвитку інтелектуального капіталу на підприємствах-суб'єктах міжнародної торгівлі. *Наукові інновації та передові технології*. Серія «Управління та адміністрування». Науковий журнал № 1(41) 2025. С. 306-317 URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/issue/view/314> DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-1\(41\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-1(41))

5. Турчіна С.Г. Менеджмент міжнародної торгівлі та аграрного бізнесу в умовах війни: виклики та напрями розвитку. *Ефективна економіка*. 2025. № 5. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6516/6602>

6. Mohylna Liudmyla, Xu Tian, Pizniak Dmytro, Dashutina Liudmyla and Turchina Svitlana. Trends in the Development of Innovative Processes in the Global Economy: Ukraine as an Example. *Review of Economics and Finance*, 2023, Vol. 21, № 1. DOI: <https://doi.org/10.55365/1923.x2023.21.204>

7. Офіційний сайт COT URL: <http://www.wto.org/>

8. Офіційний сайт ЮНКТАД URL: [http:// www.un.org/ru/ga/unctad/](http://www.un.org/ru/ga/unctad/)

9. Офіційний сайт Європейського союзу URL: [http:// www.europa.eu.int](http://www.europa.eu.int)

10. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва і розвитку URL: [http:// www.oecd.org/](http://www.oecd.org/)

6.2 Програмне забезпечення

- 1 Використання стандартного пакетів Microsoft: Word, Excel, PowerPoint.
- 2 Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани).
- 3 Програмне забезпечення Zoom Video Communications, Inc. v. 5.6.1 – для організації навчання через відео-зв'язок (за необхідності).
- 4 Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle – для організації дистанційного навчання здобувачів вищої освіти (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).
- 5 Програмне забезпечення типу Web 2.0: Google Cloud & Docs – для надання методичних матеріалів, комунікації зі здобувачами вищої освіти, виконання та розміщення завдань.
- 6 Платформи масових відкритих онлайн-курсів (Prometheus, Coursera, Дія. Цифрова освіта та ін.) – як інструмент неформальної освіти для вивчення елементів освітнього компоненту, що дозволяє поглибити знання з тем та сформувати додаткові цифрові компетентності.